

در کتابخانه ملی چه می‌گذرد؟

حدود اختیارات حراست کتابخانه ملی مشخص نیست

نیست که یک یا چند نفر از اعضا –که اغلب زن هستند- پس از مراجعه به ورودی کتابخانه با مسدودیت کارت عضویتشان مواجه نباشند.
تعلیق عضویت خیلی از اعضا بدون ارسال پیامک بوده و تازه هنگام عبور از گیت و ممانعت از ورودشان، از تعلیق خود مطلع می‌شوند.
این در حالی است که طبق ضوابط، تعلیق عضویت باید قبلا با پیامک یا هر روش دیگری به اطلاع عضو تعلیق‌شده رسیده باشد.
از طرفی، در فصل مقررات شیوه‌نامه عضویت کتابخانه ملی آمده است‌که تذکر، تعلیق یا ابطال کارت عضویت، فقط با نظر «کمیته عضویت» اجرا می‌شود.
کمیته عضویت متشکل از مدیرکل حراست، مدیرکل اطلاع‌رسانی، مدیرکل خدمات آرشیوی، نماینده حراست و مدیرکل آموزش و پژوهش کتابداری است. «شادی»، مدرس دانشگاه و از اعضای کتابخانه معتقد است: «از روند و سرعت تعلیق عضویت در ماه‌های اخیر می‌توان فهمید که حراست سازمان بی‌وقفه و بدون برگزاری جلسه‌ای با حضور همه اعضای کمیته عضویت و صرفا با اتکا بر نظر مأموران خود، دست به تعلیق‌های مکرر زده است». او در ادامه می‌گوید: «کارکنان حراست در صحن کتابخانه سراع اعضای زن می‌روند، در مورد پوشش‌شان تذکر می‌دهند و شماره عضویت‌شان را از روی کارت یادداشت می‌کنند. گاهی عصر همان روز پیامک تعلیق به دست فرد می‌رسد و موارد زیادی بوده که فرد، از خود شب در هنگام خروج، در نگهبانی تذکر گرفته و فردا صبح زود کارتش مسدود بوده است».

مسلم است که اتکا بر نظر مأموران گشت‌زن و نگهبانی حراست، فضا را برای برخورد‌های سلیقه‌ای و غیرمستند باز می‌کند و هم‌زمان احتمال وقوع مواردی از «ایراد تهمت، افترا و هتک حرمت افراد» را افزایش می‌دهد که در بند ۴ تخلفات اداری سازمان، در درجه اول تخلف و سپس جرم تشخیص داده شده است و «در صورت شکایت در دادسرا مرتکب به مجازات شلاق یا جزای نقدی نیز محکوم می‌شود». اما زمانی‌که مأموران گشت‌زن حراست در جایگاهی قرار می‌گیرند که

شرق؛ در ماه‌های اخیر گزارش‌های متعددی از سوی اعضای کتابخانه ملی ایران به تحریریه «شرق» رسیده است که از شدت برخوردهای حراست سازمان کتابخانه و اسناد ملی ایران با اعضا حکایت دارد. شرح برخی از این گزارش‌ها شامل رفتارهایی با پژوهشگران است که پرسش درباره حدود اختیارات دایره حراست این سازمان را برمی‌انگیزد؛ آیا هدف اصلی این سازمان و اداره حراست آن، غیر از ایجاد محیطی آرام و واجد شان و احترام برای استفاده از منابع و محیط مطالعه برای پژوهشگران است؟ در این گزارش برای حفظ هویت افراد از نام‌های مستعار استفاده است.

۲۸ آذرماه بود که اعضای کتابخانه‌خ دریافت کاغذهایی خیر دادند که توسط مأموران حراست در سالن‌های مطالعه پخش شده بود و در آنها به تعلیق و لغو عضویت به دلیل عدم رعایت ضوابط پوشش تهدید شده بودند. از همان روز اعتراضاتی در مخالفت با مضمون این کاغذها انجام شد. در اواخر بهمن، خبرگزاری فارس از تعلیق ۱۲ عضو کتابخانه ملی خیر داد و اندکی بعد نامه‌ای با امضای ۹۰۰ نفر از اعضا خطاب به ریاست کتابخانه ملی منتشر شد که در آن محرومیت شهروندان از خدمات دولتی را خلاف حقوق شهروندی عنوان کرده و خواستار پایان یافتن تعلیق‌ها شده بودند. از آن زمان تاکنون هیچ پاسخی از جانب ریاست سازمان به دست اعضا یا رسانه‌ها نرسیده است.

در نخستین روزهای پس از نوروز امسال و با مواجهه اعضا با تعلیق‌های پرتعداد هرروزه، عده قابل‌توجهی از اعضا به رویه جدید سازمان معترض و خواستار پاسخ‌گویی به نامه شدند. علی‌رغم تمام شکایات‌ها به نحوه برخورد حراست سازمان، گزارش‌ها حاکی از تداوم و تشدید فشارها و افزایش تعداد تعلیق‌های عضویت افراد در سه ماه گذشته و در سکوت خبری بوده است. یکی از اعضا و مراجعان مستمر کتابخانه ملی، با نام مستعار «سحر»، می‌گوید: «تا الان هیچ خبر رسمی یا گزارش غیررسمی از تعداد افراد تعلیق‌شده به دست نیامده. اما روزی

حاشیه بی‌پایان انتصابات در بهشت

نورا حسینی؛ شورای شهر در انتصابات شهرداری دخالتی نمی‌کند؛ این پاسخ همیشگی رئیس شورای شهر تهران در برابر پرسش رسانه‌ها درخصوص انتخاب مدیران و برخی جای‌جایی‌ها در شهرداری تهران بوده است. اما اسفند سال گذشته مدیرعامل سازمان میادین میوه و تره‌بار در صحن شورای شهر تهران گفت: یک عضو شورا، دو معاون به من معرفی کرد ولی من نمی‌توانم اینها را بگذارم چون ممکن است همین‌ها اختلاس‌ها را رقم بزنند.

موضوعی که با واکنش رئیس شورای شهر تهران همراه شد. مهدی چمران در اولین جلسه شورای شهر تهران در سال جدید با تاکید بر اینکه اعضای شورا در انتصابات دخالتی ندارند، گفت: من چندین بار اعلام کردم اگر کسی هست، بگوید. من شخصا به عنوان رئیس شورا یک نفر را به شهردار معرفی نکرده‌ام. گفته‌ایم اگر کسی را می‌شناسید، معرفی کنید تا در مسیر گزینش قرار بگیرد. ما کسانی را در دیگر شهرها داشتیم که در انتصابات دخالت کردند و خلع عضویت شدند؛ برای مثال در تبریز فردی به همین دلیل خلع عضویت شد. به‌هرحال چنین اقدامی خلاف قانون است؛ نه عضو شورا چنین چیزی را مطرح می‌کند و نه مسئولان باید چنین چیزی را بپذیرند. شائبه دخالت اعضای شورای شهر در انتصاب مدیران تنها مربوط به تهران نیست؛ به‌تازگی رئیس سازمان بازرسی کل کشور با انتقاد از برخی دخالت‌های اعضای شوراهای شهر کشور در انتصابات، ضرورت به‌کارگیری افراد به‌ویژه شهردارها با توجه به تخصص و کارآمدی تاکید کرد و گفت: متأسفانه در برخی مواقع شاهدیم که شوراهای شهر به‌جای نظارت، در عزل و نصب‌ها دخالت می‌کنند.

زمین در ۵ سال آینده می‌پزد؟

پاریس که به گرمایش طولانی‌مدت در طول سال‌های متمادی اشاره دارد، تجاوز خواهیم کرد. با این حال، سازمان جهانی هواشناسی زنگ خطر را به صدا درمی‌آورد که از سطح ۱.۵ درجه سانتی‌گراد به‌طور موقت تجاوز خواهیم کرد. هشدار سازمان جهانی هواشناسی همراه با این پیش‌بینی است که ۹۸ درصد احتمال دارد حداقل یکی از سال‌ها در پنج سال آینده شاهد گرم‌ترین دمای ثبت‌شده زمین باشیم. چرخه آب‌وهوایی ال‌نینو و تغییرات آب‌وهوایی به احتمال زیاد موجب افزایش دما خواهند شد. در گزارش سازمان جهانی هواشناسی آمده است: انتظار می‌رود ال‌نینو در ماه‌های آینده روند افزایشی داشته باشد و این امر، با تغییرات آب‌وهوایی ناشی از فعالیت‌های انسان ترکیب می‌شود و دمای جهانی را به قلمرویی ناشناخته سوق

می‌دهد. این امر پیامدهای گسترده‌ای برای سلامت، امنیت غذایی، مدیریت آب و محیط زیست خواهد داشت. ما باید آماده باشیم. بر این اساس، ال‌نینو زمانی اتفاق می‌افتد که دمای سطح دریا در مرکز و شرق اقیانوس آرام گرم‌سیری به‌طور قابل‌توجهی گرم‌تر از حد متوسط می‌شود و باعث تغییر در گردش جوی می‌شود. گرمای بیشتر در جو و دمای گرم‌تر سطح اقیانوس می‌تواند منجر به افزایش سرعت باد در توفان‌های استوایی شود و به‌شدت بر زندگی دریایی در سواحل اقیانوس آرام تأثیر بگذارد. علاوه بر این، سازمان جهانی هواشناسی پیش‌بینی کرده است که گرمایش قطب شمال احتمالا سه برابر بیشتر از میانگین جهانی می‌شود که این موضوع موجب نگرانی کارشناسان شده است. کریس میس، مدرس دیرینه‌شناسی در کالج دانشگاهی

مرتکب تخلف بند ۴ اداری شده باشند، عضو متهم‌شده از کدام مجرای داخل سازمان اسناد و کتابخانه ملی می‌تواند دادخواهی کند؟ آن‌هم درحالی‌که افراد پس از تعلیق نیز به دلیل ممنوعیت ورود به سازمان -که ابهام در شیوه‌نامه آن را ممکن کرده است- از هرگونه دسترسی به اداره حراست یا کمیته عضویت برای اعلام اعتراض و درخواست مستندات تخلف محروم هستند». «حسین» با استناد به آیین‌نامه تخلفات اداری سازمان کتابخانه و اسناد ملی ادامه می‌دهد: «مشخص نیست که در محل کار حضور دارند و پاسخ‌گوی مراجعات تلفنی نیستند یا دلیل دیگری دارد. در هر صورت «ترک خدمات در ساعات موظف اداری» و «غیبت غیرموجه به صورت متناوب یا متوالی» مطابق با بندهای ۸ و ۲۸ آیین‌نامه تخلفات اداری سازمان، از مصادیق بارز تخلفات اداری است. از سوی دیگر عدم پاسخ‌گویی به نامه‌ها مشمول بند ۳ تخلفات اداری است که به صراحت در آن آمده «ایجاد نارضایتی در ارباب‌رجوع یا انجام‌ندادن یا تأخیر در انجام امور قانونی آنها بدون دلیل» مصادق تخلف است».

همچنین پس از طی شدن دوران ابلاغ‌شده تعلیق، اعضا در بلاتکلیفی و ابهام نگه داشته شده‌اند. در مواردی پس از طی‌شدن دوره محرومیت، از ورود برخی اعضا جلوگیری شده است؛ ورودشان منوط به نوشتن برگه‌ای در اداره حراست شده که شبیه به نوعی تعهد کتبی است یا تمدید عضویتشان با مشکل روبه‌رو شده است. «رویا» می‌گوید: «پس از پایان دوره تعلیق به کتابخانه رفتم. گفتند دوره عضویتم تمام شده است. پس از مدتی انتظار اجازه ورود پیدا کردم. برای تمدید به اداره عضویت رفتم. در آنجا مشخص شد که سیستم اجازه تمدید نمی‌دهد. علت را که جویا شدم، باخبر شدم که با وجود تمام‌شدن دوره محرومیت فقط با نوشتن تعهد کتبی در دفتر حراست می‌توانم از خدمات استفاده کنم! وقتی به شیوه‌نامه عضویت مراجعه کردم، متوجه شدم این رویه بدعت‌آمیز در هیچ بخشی از مقررات کتابخانه نیامده و به‌طور فراقانونی از سوی حراست اعمال می‌شود».

به گزارش اعضای کتابخانه ملی، در هفته‌های اخیر روند تعلیق‌ها و فشار بر اعضا ابعاد تازه‌ای به خود گرفته است. دست‌کم در یک نمونه که مستندات آن در اختیار «شرق» قرار گرفته است، یکی از اعضای مرد با استناد به بند ۷ ماده ۱۰ شیوه‌نامه عضویت، پیامک تعلیق دریافت کرده است. این بند و ماده، مقررات مربوط به لزوم رعایت پوشش اسلامی را شامل می‌شود که تعلیق اغلب اعضای زن کتابخانه ملی در ماه‌های اخیر با استناد به آن انجام گرفته است. «رویا» که شاهد اتفاق بوده است، می‌گوید: «در حیاط کتابخانه بودیم که مأمور حراست به دلیل پوشش یکی از اعضای زن از او کارت خواست، آن خانم وارد بحث با مأمور شد. یکی از آقایان که او را می‌شناسم، هنگام عبور به نحوه برخورد مأمور اعتراض مختصری کرد. چند روز بعد پیامک تعلیق به استناد بند پوشش و حجاب برای آن آقا آمد». گزارش دیگری که قبلا به دست «شرق» رسیده، حاکی از آن است که تعلیق اعضا به دنبال اعتراض مسالمت‌آمیز و قانونی به نوع برخوردها در کتابخانه ملی پیش از این هم سابقه داشته و در یک یا دو ماه اخیر، پیامک‌های تعلیق بدون هیچ توضیح و استنادی به بندهای شیوه‌نامه عضویت و دقیقا پس از اعتراض اعضا برای آنها ارسال شده است.

به گفته «سحر»، «برخوردهای سلیقه‌ای که دون شان هر شهروند بالغی ازجمله پژوهشگران کشور است، به همین‌جا ختم نمی‌شود. تعقیب اعضا تا گیت‌های ورودی سالن مطالعه برای یافتن هویت فرد از روی سیستم، ایجاد ناراحتی به بهانه تذکر در هنگام مطالعه، نوشتن مأموران حراست در وسط صحن کتابخانه برای رصد پژوهشگران، کشیدن خط‌ونشان برای افراد، تذکر مأموران مرد درباره جزئیات پوشش اعضای زن، نصب چند دوربین در ورودی سرویس بهداشتی زنان و نقض حریم خصوصی و کرامت انسانی زنان پژوهشگر و رفتارهایی شبیه به نشان‌کردن، از دیگر برخوردها از سمت حراست است که خود من یا دوستانم در کتابخانه ملی شاهد بوده‌ایم. این رفتارها به معنای آن است که حراست سازمان نه‌فقط از ابهامات شیوه‌نامه و مقررات عضویت در جهت بسط اختیارات خود استفاده کرده، بلکه در برخورد با اعضا از حدود قانونی و عرفی نیز عبور کرده است».

آن‌طور که از گزارش‌ها برمی‌آید، کتابخانه ملی -که باید مکانی امن و آرام برای پژوهشگران باشد- به صحنه تنبیه‌های تحکم‌آمیز و رویه‌های نامتعارف تبدیل شده است. این پرسش نیز در جای خود باقی است که چرا هیچ مدخلی برای شکایت و هیچ مهتی برای رسیدگی به شکایات اعضا وجود ندارد، درحالی‌که گزارش‌ها و مشاهدات مأموران گشت‌زن و نگهبانی حراست می‌تواند بدون هرگونه صحت‌سنجی، حکم تعلیق کارت عضویت را برای اعضا به دنبال داشته باشد.

همین که روی پرونده‌های کثیرالشکای کار می‌کنند و پیگیر احقاق حق و حقوق مردمی هستند که سال‌ها منتظر بوده و حل هر پرونده مشکل ۵۰۰ تا هزار نفر را حل می‌کند، بسیار خوب است. او درباره تاکید سازمان بازرسی بر عدم دخالت اعضای شورا بر انتصابات هم می‌گوید: نکته‌ای که مطرح شد بسیار خوب است و مقام معظم رهبری نیز به نمایندگان مجلس توصیه کردند وارد انتصابات نشوند؛ زیرا مغایر شان نظارتی آنهاست. سروری ادامه داد: دخالت در انتصابات هم در مجلس و هم در شورا وجود دارد و مربوط به این دوره هم نیست و در همه دوره‌ها متأسفانه وجود داشته و بر اساس تجربه‌هایی که وجود داشته معتقدم به‌شدت کموت نمایندگی مخدوش می‌شود. وقتی فردی برای حوزه اجرا معرفی می‌شود، نماینده به نوعی به‌دکار دستگاه اجرا می‌شود و اگر فرد معرفی‌شده شایستگی لازم را نداشته باشد، این موضوع قابل‌توجهی در گذشته‌ها ایجاد کرده‌اید. سروری تاکید می‌کند برای حل مشکلات شهر، مدیریت شهری باید ارتباط بیشتری با قوه قضائیه داشته باشد.

علیرضا نادعلی، سخنگوی شورای شهر تهران هم معتقد است: این مشکل همواره در کشور میان بخش پارلمانی و اجرایی وجود داشته است، دقیقا در حوزه مجلس شورای اسلامی و دولت هم این چالش را می‌بینیم. اعضای شورای شهر ممکن است گزینه‌هایی برای معرفی مدیران داشته باشند، ایرادی هم ندارد. معرفی مدیران توانا و باتجربه که در درون هر مجموعه‌ای هستند به مدیران ارشد، سبب می‌شود از بیرون آن مجموعه مدیری وارد نشود. اگر اصرار به حضور مدیری در دستگاهی باشد و به مدیران ارشد و میانی شهرداری برای این قضیه فشار بیاوریم،

احتمال دارد که از سطح تعیین‌شده در توافق‌نامه پاریس فراتر برویم. بر اساس آخرین پیش‌بینی‌های سازمان جهانی هواشناسی، احتمال افزایش دمای نزدیک به سطح جهانی از ۱.۵ درجه سانتی‌گراد بالاتر از سطح پیش‌صنعتی برای حداقل یک سال از هم‌اکنون تا سال ۲۰۲۷ حدود ۶۶ درصد یا بیشتر است. پله زُرکن، پژوهشگر دانشگاه ملبورن می‌گوید: پیش‌بینی گرم‌ترین سال ثبت‌شده تاریخ زمین در پنج سال آینده، مشکلات بیشتری را برای سلامت مردم در سراسر جهان به همراه دارد. ما می‌دانیم که تغییرات آب‌وهوایی به طرق مختلف از جمله از طریق تأثیرات فیزیکی مستقیم امواج کرما و اثرات غیرمستقیم افزایش دما مانند ناامنی غذا و آب بر سلامت تأثیر منفی می‌گذارد.

^[1] پاریس که به گرمایش طولانی‌مدت در طول سال‌های متمادی اشاره دارد، تجاوز خواهیم کرد

^[2] پاریس که به گرمایش طولانی‌مدت در طول سال‌های متمادی اشاره دارد، تجاوز خواهیم کرد